

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2022/1033 RENDELETE

(2022. június 29.)

az 1305/2013/EU rendeletnek az Ukrajna elleni orosz invázió hatására adott válaszként az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretében rendkívüli ideiglenes támogatás nyújtását célzó egyedi intézkedés tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 42. cikkére és 43. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A mezőgazdasági termelőket és a vidéki vállalkozásokat az Unióban példátlan módon érintették az Ukrajna elleni orosz invázió következményei. Az inputárak emelkedése – különösen az energia, a műtrágya és a takarmány esetében – gazdasági zavarokat idézett elő az uniós mezőgazdasági ágazatban és a vidéki közösségekben, valamint likviditási problémákat okozott a mezőgazdasági termelőknek és a mezőgazdasági termékek feldolgozásával, forgalmazásával vagy fejlesztésével foglalkozó vidéki kisvállalkozásoknak. Ezáltal egy olyan rendkívüli helyzet állt elő, amelyet egy új rendkívüli intézkedéssel szükséges kezelni.
- (2) Az Ukrajna elleni orosz invázió uniós mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatra gyakorolt hatására válaszként ennek a rendeletnek egy olyan új rendkívüli és ideiglenes intézkedést kell előírnia, amely kezeli azokat a likviditási problémákat, amelyek veszélyeztetik a mezőgazdasági tevékenységek és a mezőgazdasági termékek feldolgozásával, forgalmazásával vagy fejlesztésével foglalkozó kisvállalkozások folytonosságát.
- (3) Az agrár-élelmiszeripari vállalkozások versenyképességének és a mezőgazdasági üzemek életképességének az Unióban történő biztosítását célzó, az e rendelet által előírt intézkedés szerinti támogatásnak a rendelkezésre álló forrásokat az Ukrajna elleni orosz invázió következményei által leginkább sújtott kedvezményezettekre kell összpontosítania, valamint objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján kell odaítélni. A mezőgazdasági termelők esetében lehetővé kell tenni, hogy az említett kritériumok közé a termelési ágazatok, gazdaságtípusok vagy mezőgazdasági üzemszerkezetek, valamint a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) esetében az ágazatok, tevékenységtípusok, régiótípusok vagy egyéb sajátos tényezők tartozzanak.
- (4) Az uniós mezőgazdasági szektort jelenleg sújtó súlyos válság megerősíti, hogy a jövőbeli válságokra való jobb felkészülés érdekében fel kell gyorsítani a fenntarthatóságra való átállást. Az e rendelet által előírt intézkedés szerinti támogatás ezért nem vezethet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) hozzájárulásból az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 59. cikkének (6) bekezdésében említett intézkedésekre elkülönített teljes rész csökkentéséhez.

⁽¹⁾ 2022. június 16-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2022. június 23-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2022. június 28-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 487. o.).

- (5) Az e rendelet által előírt intézkedés sürgősségéből, valamint ideiglenes és rendkívüli jellegéből adódóan egyszeri kifizetésről kell rendelkezni és meg kell határozni az intézkedés alkalmazásának végső időpontját. Meg kell felelni annak az elvnek is, hogy a Bizottság általi kifizetéseket a költségvetési előirányzatokkal összhangban és a rendelkezésre álló források függvényében kell teljesíteni.
- (6) Annak érdekében, hogy a legsúlyosabban érintett mezőgazdasági termelők, illetve kkv-k nagyobb támogatásban részesülhessenek, helyénvaló lehetővé tenni a tagállamok számára, hogy objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján, például bizonyos tartományok vagy átfogó kategóriák meghatározásával, kiigazítsák a támogatható kedvezményezettnek bizonyos kategóriáira vonatkozó egyösszegű kifizetéseket.
- (7) Annak érdekében, hogy az e rendelet által előírt intézkedéshez a megfelelő forrásokat a vidékfejlesztési programok egyéb célkitűzéseinek veszélyeztetése nélkül lehessen biztosítani, meg kell határozni az említett intézkedéshez történő uniós hozzájárulás maximális arányát.
- (8) Az 1305/2013/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (9) Tekintettel az Ukrajna elleni orosz invázióra, valamint az invázió által az uniós mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatra gyakorolt hatás kezelésének sürgősségére, helyénvalónak tűnik a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.
- (10) Mivel e rendelet célját, nevezetesen az Ukrajna elleni orosz invázió hatása által az uniós mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatban kialakult rendkívüli helyzet kezelését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatásai miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az EUSZ 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (11) Tekintettel az Ukrajna elleni orosz invázió az uniós mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatra gyakorolt hatásával kapcsolatos helyzet sürgősségére, e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1305/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„39c. cikk

Rendkívüli ideiglenes támogatás az Ukrajna elleni orosz invázió hatása által különösen érintett mezőgazdasági termelők és kkv-k számára

- (1) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás az e cikkben meghatározott feltételek mellett sürgősségi segítyt nyújt az Ukrajna elleni orosz invázió hatása által különösen érintett mezőgazdasági termelőknek és kkv-knak üzleti tevékenységük folytonosságának biztosítása céljából.
- (2) A támogatás mezőgazdasági termelőknek vagy – halászati termékek kivételével – az EUMSZ I. mellékletének hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek vagy gyapot feldolgozásával, forgalmazásával vagy fejlesztésével foglalkozó kkv-knak nyújtható. A termelési folyamat eredménye olyan termék is lehet, amely nem tartozik az említett melléklet hatálya alá.
- (3) A tagállamoknak a támogatással az Ukrajna elleni orosz invázió hatása által leginkább érintett kedvezményezetteket kell megcélozniuk objektív és megkülönböztetésmentes támogathatósági feltételeknek és – amennyiben az érintett tagállam megfelelőnek tekinti – kiválasztási kritériumoknak a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján történő meghatározásával. A tagállamok által nyújtott támogatásnak hozzá kell járulnia az élelmiszerbiztonsághoz vagy a piaci egyensúlyhiányok kezeléséhez, és támogatnia kell azokat a mezőgazdasági termelőket vagy kkv-kat, akik vagy amelyek e célok elérése érdekében legalább egyet folytatnak a következő tevékenységek közül:

- a) körforgásos gazdaság;
- b) tápanyag-gazdálkodás;
- c) hatékony erőforrás-felhasználás;
- d) környezettudatos és éghajlatbarát termelési módszerek.

(4) A támogatást 2023. október 15-ig fizetendő, egyösszegű kifizetés formájában kell nyújtani, az illetékes hatóság által 2023. március 31-ig jóváhagyott támogatás iránti kérelmek alapján. Az ezt követő visszatérítést a Bizottság a költségvetési előirányzatokkal összhangban és a rendelkezésre álló források függvényében teljesíti. A kifizetés szintje a kedvezményezettek kategóriái szerint, objektív és megkülönböztetésmentes kritériumokkal összhangban differenciálható.

(5) A támogatás maximális összege mezőgazdasági termelőnként nem haladhatja meg a 15 000 EUR-t, kkv-nként pedig a 100 000 EUR-t.

(6) Az e cikk szerinti támogatás nyújtásakor a tagállamoknak figyelembe kell venniük az egyéb nemzeti vagy uniós támogatási eszközök vagy magánkezdeményezések keretében az Ukrajna elleni orosz invázió hatására történő reagálás céljából nyújtott támogatást.”

2. A 49. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A műveletek kiválasztásáért felelős tagállami hatóság biztosítja, hogy a műveletek kiválasztására – a 18. cikk (1) bekezdésének b) pontja, a 24. cikk (1) bekezdésének d) pontja, a 28–31., a 33., a 34. és a 36–39c. cikk szerinti műveletek kivételével – az e cikk (1) bekezdésében említett kiválasztási kritériumokkal összhangban, valamint átlátható és megfelelően dokumentált eljárásnak megfelelően kerüljön sor.”

3. Az 59. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(6b) A 39c. cikk szerint nyújtott EMVA-támogatás nem haladhatja meg a vidékfejlesztési programhoz nyújtott, az I. melléklet második része által a 2021–2022-es időszakra előírt teljes EMVA-hozzájárulás 5 %-át.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. június 29-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
F. RIESTER